

Til:
Rogaland Fylkeskommune
Kopi: Styret i Rogaland Idrettskrets

Dato: 20. august 2020

Høring av Utviklingsplan for Rogaland - regional planstrategi 2021-2024

Viser til deres høringsdokument av 14. mai då og oversender idrettens innspill.

Hvorfor er det viktig at Rogaland idrettskrets sikrer idrettens stemme inn i de ulike regionalplanene?

Vi gir vårt svar på høringen med dette utgangspunktet- *Utviklingsplan for Rogaland er Rogalands regionale planstrategi for perioden 2021-2024. Den skal beskrive retningen på samfunnsutviklingen vi ønsker å se i Rogaland.*

Rogaland fylkeskommune er en viktig samfunnsutvikler. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine. De første tre langsiktige utviklingsmålene er organisert etter de tre bærekraftdimensjonene, miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft. Det fjerde utviklingsmålet handler om attraktiv tettstedsutvikling. Det er i tettstedene, hvor mange bor og jobber tett, at det er størst og hyppigst behov for avveining mellom ulike hensyn.

Klimaomstilling og livskraftig naturmiljø, Konkurransedyktig region, Helsefremmende og inkluderende samfunn, Attraktive lokalsamfunn, tettsteder og byer er trukket fra som viktige utviklingsmål.

Rogaland Idrettskrets mener at Idretten i Rogaland svarer bra på både visjon og utviklingsmål

IDRETTE I ROGALAND SKAL SKAPE STOLTE ØYEBLIKK OG BEDRE FOLKEHELSE.

Rogaland idrettskrets (RIK) er idretten i fylkets øverste idrettspolitiske organ. RIK er et selvstendig, frittstående og autonomt rettssubjekt. Eierskapet utgjøres av representantene på idrettskretstinget, som avholdes hvert andre år. Representantene på idrettskretstinget velges av idrettsrådene og særkretsene/-regionene i fylket. Representantene i idrettsråd og særkretser velges blant medlemmer fra de mange av kretsens idrettslag. Demokratisk deltakelse og mangfoldig borgerskap.

Rogaland idrettskrets (RIK) sin rolle er å bidra til å styrke idretten i fylket sitt omdømme, og bidra til å bedre rammevilkårene for mangfoldet av idrettsaktivitetene i fylket (direkte/indirekte).

Rogaland Idrettskrets innspill vil være på et overordnet nivå - lokale idrettsråd og særkretser vil i tillegg kunne kommentere denne plan samt eventuelle kommunale planer med arealdel og konkret arealbruk.

I denne sammenheng ønsker idretten i Rogaland ved Rogaland Idrettskrets å gjøre oppmerksom på:

Idrettens samfunnsregnskap og verdiskaping

Idretten i Rogaland er 175 000 medlemskap og voksende. 93% av alle unge har deltatt i organisert idrett. Idretten i Rogaland er etter hvert blitt en betydelig økonomisk aktør med over 1 milliard kroner i omsetning, nærmere 2000 ansatte og frivillig innsats verdsatt til over 1,4 milliarder kroner.

Idretten i Rogaland er arrangør og vertskap for nærmere 75 tusen arrangementer i året. Alle disse arrangementer medfører en forflytning av mennesker og tilhørende økonomiske transaksjoner. Majoriteten av disse transaksjonene foregår via det lokale næringsliv og helt utenfor de forskjellige idrettslag. En kan bare gjette på denne økonomiske størrelsen pr arrangement, men en kommer fort opp i femsifrede summer og da snakker vi om en stor og viktig økonomi for lokalsamfunnet.

Idrett er en innovativ, grønn fremtidsrettet næring som har et uutnyttet potensiale til vekst. En vekst som vil kunne inkludere nye arbeidsplasser, inklusjon, redusere sosial ulikhet og en bedre sosial bærekraft. Idretten svarer godt på FNs bærekraftsmål.

STATUS ANLEGG

Det er med beklagelse å melde at Rogaland dessverre ligger langt nede på listen over antall idrettsanlegg pr fylke og nest nederst når det gjelder innbyggere pr anlegg – Vi har en hatt en fin økning siden 2016, men størrelsen på tilskuddet fra Norsk Tipping gjenspeiler vår ranking på listen. Det tilføres årlig Tippemidler til bygging av idrettsanlegg i Rogaland, dette året 148 millioner kroner. Via idrettslag, private bidragsytere og kommuner/fylket mangedobles dette beløpet i årlig byggevirkosomhet av nye lokale idrettsanlegg.

Nye idrettsanlegg som genererer økt medlemsmasse, inkludering og integrering og bedre folkehelse. Klubbvekst gir også økt tilskudd til lokal samfunnsøkonomi. Det skal frem mot 2050 bygges både idrettsanlegg, kulturbygg, skoler og friluftsområder. Det er med bekymring vi registrerer at spesielt bykommunene melder om stadig økende tomtepriser, og som gjør en slik satsing utfordrende.

Arbeidet med strategisk viktige idrettsanlegg i Rogaland er en del av hovedstrategien for areal- og anlegg som ble vedtatt på idrettskretstinget april 2016. Hovedstrategien vil i lys av idrettstinget 2018 sine vedtak bli revidert på idrettskretstinget i 2020.

Strategisk viktige idrettsanlegg er et helt nytt begrep basert på idrettskretstingets vedtak april 2018. Begrepet omhandler idrettsanlegg som det ikke nødvendigvis er fornuftig å bygge mer enn noen få av i Rogalands fem soner. Strategien legger opp til at det bør være en gjennomtenkt og helhetlig fordeling av denne type anlegg. Idretten har behov for noen enkelt-anlegg som er mer kostnadskrevenne enn andre. Idretten erkjenner at slike større anlegg ikke kan etableres i alle kommuner. Mangfold, flerbrukspotensialet og samarbeid bør derfor etter utvalgets mening være styrende for utvikling av større kostnadskrevenne idrettsanlegg. RIK har vedtatt å legge dokumentet fram for kretstinget 2. september 2020 og anser strategien som en viktig veileder for fremtidig spillemiddeltildeling i Rogaland. [Dokumentet legges ved våre høringsinnspill og bør tas høyde for i fremtidige arealplaner.](#)

Idrettens aktivitetshus er et nytt konsept som skal inneholde minimum fire aktivitetsflater for forskjellige idretter. Aktivitetshus konseptet kompletterer dokumentet Strategisk viktige idrettsanlegg samt fylkets erfaringer med interkommunalt samarbeid og anleggsutvikling. Å skape et aktivitetshus hvor først og fremst ungdom kan drive med forskjellige idretter som er etterspurt i ungdomskulturen. Dette er en oppfølging av ungdomsløftet og satsing på å bedre anleggsforholdene til en rekke mindre idretter som ofte har dårlige treningsforhold

Å satse på interkommunalt samarbeid, utvikle fremtidens aktivitetshus og planmessig plassere disse i lokalmiljøene for å skape livskraftige nabolag vil være nødvendig i en fremtidig arealplan.

Nevnte utfordringer innenfor området anlegg bør kanskje møtes med tanker om samarbeid. Samarbeid på tvers av kommuner, på tvers av idretter og på tvers av organisasjoner. Vi har til nå bygget i bredden og lagt anleggene ut som om vi trillet terninger. Planer burde inkludert fremtidige anlegg som kunne ivareta de utfordringer vi nevner samt arealutfordringer og dermed kanskje bygge mer i høyde. Kanskje mer inkludere

både kulturbygg, bolig, skole og kanskje til og med kirke. Knyttet til planenes målsettinger ønsker idretten å peke på muligheten for å knytte de verdier vi har i regionen, urbane verdier og naturverdier som hav, sjø, fjell, terreng og skog sammen med motiverte organisasjoner og i fellesskap utvikle attraksjoner som svarer på nevnte målsetting. Hvor større felles møteplasser i nærmiljø og levende sentrum kan skapes – både for innbyggere og gjester.

STATUS FOLKEHELSE

Idretten har etter hvert påtatt seg et stort folkehelseansvar, og det er fra det offentlige ønskelig at vi påtar oss mer. Det anbefales fra det offentlige at barn er i fysisk aktivitet 60 minutter daglig og at voksne for å bedre livskvalitet, redusere livsstilssykdommer samt redusere risikoen for tidlig død anbefales 120 minutter med fysisk aktivitet i uken. En slik folkehelse satsing bør skje i lokalmiljøet og vil så absolutt bidra til å skape inkluderende og robuste lokalmiljø – levende tettsteder. MEN, kapasiteten i idrettshallene er i dag sprengt. Det er ikke avsatt areal til en slik satsing.

Rogaland er det fylket i Norge med størst forskjeller mellom fattig og rik – stor sosial ulikhet.

Det vil med den nåværende spådde samfunnsutvikling påvirke sammensetningen i bydeler/tettsteder.

STATUS IDRETTSTURISME

Idretten reiser, MYE. Det betyr at Rogalands idretten med sitt lokalmiljø også er vertskap og destinasjon.

Idretten reiser for å administrere og organisere, for å kurse seg, for å trene og prestere bedre, for å konkurrere og å heie på. Idrettens reisevirksomhet innbefatter alt fra lokale gjester fra nabokommune, via kretskonkurranser, nasjonale serier og mesterskap til nordiske, europeiske og verdensmesterskap. Vi bør også kunne leke med tanken om Olympiske -, Para olympiske- og Special olympiske Leker. Lokalt er idretten hotellnæringens største kunde. Transportnæringen og bespisning kan melde om tilsvarende. Tilreisende utøvere, ledere, foreldre eller fans vil legge igjen et sted mellom 500,- og 4000,- kroner pr døgn.

Idretten i Rogaland er årlig arrangør og vertskap for et enormt antall arrangement. Arrangement som er alt i fra enkeltkamper og konkurranser via turneringer til kurs, seminar, årsmøter, galla og generalforsamling for barn, unge og voksne. Vi har delt disse i Lokale – deltakere internt i kommune/ nabokommune.

Regionale, deltakere fra utenfor Rogaland og Mosjonsarrangement med lokal og nasjonal deltakelse.

Idretten i Rogaland er arrangør og vertskap for 53260 lokale arrangement som medfører egen transport. 18477 Regionale- og 712 Mosjonsarrangement som medfører egentransport, transporttjenester, dagligvare- og detaljvarehandel, bespisning og oftest også overnatting.

Det tas ut via idretten årlig flybilletter for nærmere en halv milliard kroner, buss, tog og egen transport kommer i tillegg. Tallene vi nevner er stadig økende og RIK ønsker en strategisk utvikling innen feltet.

Idretten i Rogaland er en attraktiv konkurrent og motstander, vi er en attraktiv arrangør og vi ligger i en attraktiv region. MEN, idretten i Rogaland kan ikke se at det tas hensyn til dette i fremtidige planer.

Idretten peker på at dette bør vektlegges i areal-, transport- eller kollektivplaner.

Også steder der dette burde være helt naturlig, som f.eks. i forbindelse med konkurransekraft eller levende sentrumsområder.

STATUS FLERE TALENTER

Det ligger i idrettens natur og egenart å konkurrere om å være, og å bli best. Innovasjon og konkurransekraft preger vår hverdag. Og det er nivået internasjonalt som også setter standard for aktivitet her i Rogaland. Standard for de som vil mye - helt ned til barn og ungdom. Dette betyr at trenings- og kamp/ konkurranse mengder hele tiden er i utvikling og faktisk økende. Det er ikke lenger treningstid nok til *alle som vil* i en hall som var stor nok i 1972, 1992 eller 2002.

STATUS NÆRING

Å investere i idretten ved for eksempel anlegg, arrangement, utøverutvikling eller klubbutvikling vil medføre en generell klubbutvikling. Og en slik klubbutvikling, med økt medlemsmasse, bedre og flere talenter, et idrettsanlegg tilpasset moderne utfordringer og lokale, regionale, nasjonale og kanskje internasjonale

arrangement, vil generere en direkte vekst i klubbens økonomi. Men, også en indirekte vekst via næringer som overnatting, transport, bespisning, varehandel, sportsutstyr samt entreprenørbransjen. Og dermed og en samfunnsøkonomisk vekst. Klubb utvikling er også næringsutvikling! I kjølevannet av den perioden vi har vært gjennom og fremdeles preges av, hvor hjulene igjen skal begynne å rulle. Hvor vi blir minnet på hvor sårbart et samfunn kan være vil RIK gjerne peke på viktigheten av idrettens bidrag og at fremtidige planer også bør inneholde stimulering idrettens næringsutvikling.

RIK er også positiv til å vurdere å utvikle samhandling om kompetanseøkning innen nevnte områder. RIK har ansatte ressurser innenfor flere av nevnte områder som arbeider på tvers av idrettene. Sammen med fylket bør vi nå samarbeide for å utvikle et tverrfaglig samarbeidet for en styrt satset utvikling innenfor idrettens verdiskaping, og spesielt kanskje innfor anleggsutvikling og idrettsturisme. Kanskje det burde vært utviklet egne plandokument og egen utviklingsplan for Rogaland?

På vegne av styret i RIK
Med hilsen

Laila Nemeth
Styremedlem RIK
Leder RIK Anleggsutvalg

Gjert Smith
Anleggsrådgiver RIK